

Literatura Espanyola del Segle XVI

Codi: 100624

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500248 Llengua i Literatura Espanyoles	OB	2	1
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	3	0
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OT	4	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	3	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Guillermo Serés Guillén

Correu electrònic: Guillermo.Seres@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Dado que el estudiante ha demostrado, mediante la obtención de los créditos correspondientes a las asignaturas de formación básica, haber adquirido las competencias básicas, deberá ser capaz de expresarse con corrección oralmente y por escrito. Por esta razón, los eventuales errores ortográficos y de expresión que pudiera cometer comportarán un descenso de la puntuación en la calificación final.

Las actividades, prácticas y trabajos presentados en la asignatura deberán ser originales y no se admitirá, bajo ninguna circunstancia, el plagio total o parcial de materiales ajenos publicados en cualquier soporte. La eventual presentación de material no original sin indicar adecuadamente su origen acarreará, automáticamente, la calificación de suspenso (0).

Asimismo se considera que el estudiante conoce las normas generales de presentación de un trabajo académico. No obstante, podrá aplicar las normas específicas que pueda indicarle el profesor de la asignatura, si así lo cree necesario

Objectius

"Literatura Española del Siglo XVI" forma para parte de los 108 créditos de formación obligatoria, de formación nuclear, dentro de la materia Literatura española medieval y del Siglo de Oro, adscrita al segundo curso del Grado de Lengua y Literatura españolas.

La asignatura ofrece una visión específica de la literatura española del siglo XVI, primero de los llamados Siglos de Oro. Se pondrá especial atención en la descripción y desarrollo de los principales géneros de este siglo de la literatura española, sus corrientes literarias y estéticas, a partir, principalmente, de la lectura y análisis de algunos de los textos fundamentales de esta etapa, con sus respectivos subperíodos (primer y segundo Renacimiento), movimientos o tendencias; las innovaciones, habitualmente importadas de Italia, la pervivencia de la tradición popular, en poesía y teatro; los nuevos géneros narrativos, de ficción y de pensamiento (diálogo, epístola, ensayo).

También se explicará la historia de los conceptos Humanismo y Renacimiento en la historiografía. La nueva Filología: Nebrija y Luis Vives. La formación del escritor: sus lecturas. Los géneros dramáticos hasta Lope de Vega: églogas, comedias humanísticas, entremeses y tragedias. La prosa: los géneros narrativos. Libros sentimentales, de caballerías, pastoriles y de aventuras.

Competències

Llengua i Literatura Espanyoles

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Estudis de Català i Espanyol

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Estudis d'Espanyol i de Clàssiques

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Estudis de Francès i Espanyol

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Demostrar que es coneix la història de la literatura espanyola i hispanoamericana, amb atenció especial a l'evolució de gèneres, moviments, corrents, tendències i estils, i relacionar-los amb el seu context històric, artístic i ideològic.
- Dominar les tècniques i els mètodes del comentari literari de textos i de l'anàlisi crítica d'obres en conjunt, així com de les disciplines afins: retòrica i poètica.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Comentar un text del segle XVI amb les figures de pensament i d'expressió.
2. Comentar un text del segle xvi amb les figures de pensament i d'expressió.
3. Contextualitzar socialment i ideològicament la producció literària del segle XVI.
4. Contextualitzar socialment i ideològicament la producció literària del segle xvi.
5. Discriminar i analitzar les principals característiques dels gèneres de la literatura espanyola del segle XVI.
6. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
7. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Relacionar aspectes literaris de diferents obres de la literatura espanyola del segle XVI.

Continguts

1. Los principales géneros de la literatura española del Renacimiento

- 1.1. La poesía, el teatro y la prosa. Tradición y modernidad

2 El teatro

- 2.1. La pervivencia de la tradición

Lectura obligatoria: Juan del Encina, Égloga de Plácida y Vitoriano

- 2.2. Los orígenes del teatro humanista: Juan Timoneda y Torres Naharro

3. La poesía

3.1. La poesía tradicional y la poesía italianizante

3.2. Garcilaso de la Vega y el petrarquismo. Cetina y Aldana

Lectura obligatoria: Garcilaso de la Vega

3.3. La poesía de Fray Luis de León y San Juan de la Cruz

4. La prosa

4.1. La ficción idealista y sus géneros

Lectura obligatoria: Jorge de Montemayor, La Diana

4.2. La llamada ficción realista. El Lazarillo de Tormes y su proyección hasta el

Quijote

4.3. La prosa de pensamiento. El diálogo, la epístola, el ensayo, la crónica

Lectura obligatoria: Juan de Valdés, Diálogo de la lengua

Metodologia

El aprendizaje de esta asignatura por parte del alumno se distribuye de la manera siguiente:

- Actividades dirigidas (35%). Estas actividades se dividen en clases magistrales y en prácticas y seminarios dirigidos por el profesor. Se combinará la explicación teórica con la discusión de todo tipo de textos.
- Actividades supervisadas (10%). Se trata de tutorías programadas por el profesor, dedicadas a la corrección y comentario de diferentes niveles de análisis literario.
- Actividades autónomas (50%). Estas actividades incluyen tanto el tiempo dedicado al estudio personal como a la realización de trabajos y comentarios analíticos, así como a la preparación de presentaciones orales.
- Actividades de Evaluación (5%). La evaluación de la asignatura se llevará a cabo mediante presentaciones orales y pruebas escritas.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classes magistrals	52,5	2,1	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9
treball autònom	75	3	2, 5, 8, 9
tutories programades	15	0,6	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Avaluació

Al final del semestre se evaluarán los conocimientos de los temas y las lecturas señaladas, requiriéndose una asimilación de la materia equivalente al contenido en los manuales de referencia. La calificación final se obtendrá de la nota del examen, que promediará con el trabajo monográfico.

El examen escrito consiste en el desarrollo de un tema (a elegir entre dos) y en un comentario de texto; en la nota global valdrá 5 puntos. El trabajo monográfico, otros 5 puntos

Habrà reevaluació.

Se considerará "No Evaluable" al alumno que no redacte o entregue el examen o el trabajo de curso; la presentación de uno u otro implica que el alumno quiere ser evaluado y calificado.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
examens i treballs monogràfics	la resta	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
exposició oral	una sisena part de la nota	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

General

Dresden, S, Humanismo y Renacimiento, Madrid, Guadarrama, 1968.

Garin, Eugenio, La revolución cultural del Renacimiento, Barcelona, Crítica, 1981.

Klein-Chastel, El humanismo, Barcelona, Salvat, 1970.

Martín Abad, Julián, Los primeros años de la imprenta en España (c. 1471-1520), Laberinto, Madrid, 2003.

Rico, Francisco, El sueño del humanismo, Barcelona, Destino, 2002.

Manuales

Gómez, Jesús, El diálogo renacentista, Laberinto, Madrid, 2002.

Huerta, Javier, El teatro breve en la Edad de Oro, Laberinto, Madrid, 2000.

*Jones, R. O., Historia de la literatura española, 2, Siglo de Oro: prosa y poesía, Ariel, Barcelona, 1974.

Pérez Priego, Miguel Ángel, El teatro del Renacimiento, Laberinto, Madrid, 2004.

Rico, Francisco, dir., Historia y Crítica de la literatura española, vol. II: Francisco López Estrada. Siglos de Oro: Renacimiento (y Primer suplemento, 1991).

Rallo, Asunción, Erasmo y la prosa renacentista en España, Laberinto, Madrid, 2002.

Ruiz Pérez, Pedro, Manual de estudios literarios de los Siglos de Oro, Castalia, Madrid, 2003.

*Wilson, E. M., y D. Moir, Historia de la literatura española, 3: Siglo de Oro: teatro, Ariel, Barcelona, 1974

Lecturas obligatorias

Antología de la poesía del Siglo de Oro, 1. Renacimiento [en el campus virtual]

Cervantes, Miguel de, El cerco [La destrucción] de Numancia. ed. Robert Marrast, Madrid, Cátedra, 1984

-----, -----, ed. Alfredo Baras, Zaragoza, Prensas Universitarias, 2009.

-----, -----, eds. Florencio Sevilla y Antonio Rey, Madrid, Alianza, 2005.

Encina, Juan del, Égloga de Plácida y Vitoriano, en Teatro completo, ed. Miguel Ángel Pérez Priego, Madrid, Cátedra, 1991.

-----, -----, Teatro, ed. Alberto del Río, Barcelona, Crítica, 2001

Montemayor, Jorge de, La Diana, ed. Juan Montero, Crítica, Barcelona, 1996.

Valdés, Alfonso de, Diálogo de Mercurio y Carón, ed. Rosa Navarro, Madrid, Cátedra.

Valdés, Juan de, Diálogo de la lengua, ed. José F. Montesino, Espasa-Calpe, Madrid, 1971.

-----, ed. José Enrique Laplana, Crítica, Barcelona, 2010